

Προς:

Τ.Ε.Ε.

Νίκης 4 & Ερμού Σύνταγμα

Τ.Κ. 10563 - ΑΘΗΝΑ

Γραφείο: ΤΠΣ (ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ)

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ Α' ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ Τ.Π.Σ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ / ΕΝΑΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ

Σκοπός του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού είναι η ρύθμιση και οργάνωση των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων και λειτουργιών με την ορθολογική κατανομή, διάρθρωση και ανάπτυξη των φυσικών πόρων, των οικονομικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και δημογραφικών δεδομένων και ο συντονισμός της εφαρμογής των προγραμμάτων ανάπτυξης της κάθε περιοχής. Το ΤΕΕ είναι υπέρμαχο του ολοκληρωμένου Πολεοδομικού Σχεδιασμού, ώστε να δημιουργηθούν σύγχρονες πόλεις και δημόσιοι χώροι που θα σέβονται τους πολίτες και θα οδηγούν την κοινωνία σε ολοκληρωμένη και ισόρροπη ανάπτυξη.

Στην περιοχή μας οι βασικοί πολεοδομικοί σχεδιασμοί έχουν σταματήσει στην δεκαετία του 1980 καθώς το ΓΠΣ των Ιωαννίνων εκπονήθηκε το 1987, η ΖΟΕ του Λεκανοπεδίου το 1989, ενώ το ρυθμιστικό σχέδιο του Λεκανοπεδίου Ιωαννίνων που παραδόθηκε το 2009 δεν έγινε ποτέ νόμος.

Την περίοδο αυτή εξελίσσεται η μελέτη του ΤΠΣ Ιωαννίνων. Ένα σχέδιο, στην ολοκλήρωση του οποίου οφείλουμε να συμβάλουμε ενεργά, έτσι ώστε η πόλη μας η οποία βρίσκεται στο σταυροδρόμι των δυο μεγαλύτερων οδικών αξόνων της χώρας μας, με ένα Πανεπιστήμιο που συνεχώς αναπτύσσεται και ταυτόχρονα παρόντα τα φαινόμενα της κλιματικής αλλαγής στην καθημερινότητα μας, να επιτύχει την ανάπτυξη που της αξίζει και αρμόζει στην πλούσια ιστορία της.

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η εκπόνηση του Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΤΠΣ) του Δήμου Ιωαννιτών, που καλύπτει το σύνολο της εδαφικής επικράτειας των Δημοτικών Ενοτήτων Ιωαννίνων, Ανατολής, Μπιζανίου, Νήσου Ιωαννίνων, Παμβώτιδος και Περάματος, πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4759/2020 (ΦΕΚ Α' 245) «Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας και άλλων διατάξεων», λαμβάνοντας υπόψη το Παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας (ST 10152/21 ADD 1). Η μελέτη συντάσσεται βάσει των τεχνικών προδιαγραφών για τα ΤΠΣ (ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΠΟΛΣ/72343/1885 – ΦΕΚ 3545/Β/2021), των νέων Πολεοδομικών Σταθεροτύπων (ΥΑ ΦΕΚ 200/Δ/2024), καθώς και των κατευθύνσεων του ΥΠΕΝ που αποτυπώνονται στην ηλεκτρονική του πλατφόρμα.

Κεντρικό πυρήνα της διαδικασίας αποτελεί η κατάρτιση της **Μελέτης Πολεοδομικού Σχεδιασμού (ΜΠΣ)**, η οποία καθορίζει το πρότυπο χωρικής οργάνωσης και ανάπτυξης, τα βασικά προγραμματικά μεγέθη, τα όρια των πολεοδομικών ενοτήτων, τις χρήσεις γης, τους όρους και περιορισμούς δόμησης, τις σημαντικές πολεοδομικές παρεμβάσεις, τα μεταφορικά (για την μηχανοκίνητη και τις ήπιες μορφές κινητικότητας), τεχνικά και περιβαλλοντικά δίκτυα και υποδομές, την ιεράρχηση του οδικού δικτύου, τον σχεδιασμό πρόληψης και αντιμετώπισης έκτακτων συνθηκών και κινδύνων, την προσωρινή οριοθέτηση υδατορεμάτων εντός των νέων προς πολεοδόμηση περιοχών και την γεωλογική καταλληλότητα για δόμηση στην περιοχή μελέτης. Επιπλέον, τα ΤΠΣ περιλαμβάνουν ειδικά κεφάλαια σχετικά με τα μέτρα αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής καθώς και σχετικά με την πρόληψη και τη διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με τις φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές.

ΦΑΣΗ ΤΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΣΕΝΑΡΙΩΝ

Στο κεφάλαιο Α10 της Κύριας Μελέτης Πολεοδομικού Σχεδιασμού του ΤΠΣ Δήμου Ιωαννιτών, το οποίο έχει αναρτηθεί στη σχετική πλατφόρμα του ΥΠΕΝ (https://polsxedia.ypen.gov.gr/tps_details/%CE%932_203) παρουσιάστηκε η μεθοδολογική προσέγγιση της ομάδας μελέτης που όφειλε, να λάβει υπόψη όλα τα στοιχεία που αναλυτικά παρουσιάζονται και αξιολογούνται στα προηγούμενα κεφάλαια του πρώτου σταδίου της μελέτης του ΤΠΣ και εν' συνεχεία προσανατόλισε τα **εναλλακτικά σενάρια** ως προς τον βαθμό έντασης των χωρικών παρεμβάσεων, που προτείνονται να θεσμοθετηθούν μέσα από το Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο.

Με την προσέγγιση αυτή, γίνονται ξεκάθαρα τα αναμενόμενα χωρικά αποτελέσματα της πολεοδομικής ρύθμισης, τόσο εντός του οικιστικού ιστού όσο και στις περιοχές εκτός πολεοδομικού σχεδίου της περιοχής μελέτης του παρόντος ΤΠΣ, και παράλληλα διευκολύνεται η επιλογή του βέλτιστου σεναρίου.

Στο πλαίσιο ανάπτυξης των εναλλακτικών σεναρίων, η ομάδα μελέτης θεώρησε ιδιαίτερα καινοτόμες και ευθυγραμμισμένες με τις αρχές βιώσιμης χωρικής ανάπτυξης, τις προτάσεις της μελέτης του «Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προγράμματος Προστασίας Περιβάλλοντος Οικιστικού Συγκροτήματος Ιωαννίνων (Β' Φάση)». Ως εκ τούτου ειδικά για τον Δήμο Ιωαννιτών, παρότι το εν λόγω σχέδιο δεν θεσμοθετήθηκε, έκρινε σκόπιμο να ληφθεί υπόψη, προσαρμοσμένο στις σύγχρονες ανάγκες του Δήμου και λαμβάνοντας υπόψιν τις κατευθύνσεις του πλαισίου ως αυτές ισχύουν σήμερα, καθώς εισάγει κατευθύνσεις που ενισχύουν την καινοτομία, την περιβαλλοντική προστασία και τη στρατηγική οργάνωση του αστικού και περιαστικού χώρου του Δήμου Ιωαννιτών.

Επισημαίνεται ότι, το ΤΠΣ του Δήμου Ιωαννιτών εναρμονίζεται με τις κατευθύνσεις του ΠΧΠ Ηπείρου (ΦΕΚ 286 Α.Α.Π./28.11.2018) και των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων και περιέχει τις αναγκαίες ρυθμίσεις για την επίτευξη των σκοπών τους.

Τονίζεται τέλος ότι οποιαδήποτε παρέμβαση (πχ επεκτάσεις οικισμών) σε περιοχές που προστατεύονται από το καθεστώς Natura, επιτρέπεται μόνο, μέσω νομοθετικής ρύθμισης, μετά από πλήρη τεκμηρίωση περιβαλλοντικής, κοινωνικής και χωροταξικής σκοπιμότητας.

**ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΤΕΕ/ Τ.Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ Α' ΣΤΑΔΙΟΥ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ Τ.Π.Σ.
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ**

Διερωτώμενοι για τα εναλλακτικά σενάρια που παρουσιάστηκαν δημοσίως από την μελετητική ομάδα, επειδή δεν ήταν δυνατό να εξετασθούν σε βάθος στο ελάχιστο διάστημα των μόλις πέντε ημερών μετά την παρουσίαση, θα προχωρήσουμε επί του παρόντος, σε κάποιες σύντομες θεωρήσεις, εκτιμήσεις και παρατηρήσεις επί αυτών εν' είδη αρχών, οι οποίες αφού μελετηθούν και αναλυθούν, θα αποσταλούν ως ολοκληρωμένες και τεκμηριωμένες προτάσεις, στην ομάδα μελέτης.

Έχοντας συμμετάσχει ενεργά στη διαβούλευση των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών ΕΠΜ 11α και 11β, στις οποίες εμπίπτει μεγάλο μέρος του Δήμου Ιωαννιτών, καθώς εντοπίζονται σ' αυτόν έξι περιοχές του δικτύου Natura 2000, διατηρούμε τη θέση μας, αναφορικά με την ανάγκη διασφάλισης της ισορροπίας μεταξύ του ανθρωπογενούς και του φυσικού περιβάλλοντος. Η βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής απαιτεί προσεκτικό σχεδιασμό που να λαμβάνει υπόψη τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές παραμέτρους.

Κρίνουμε θετικό το ότι ακολουθούνται οι στρατηγικές κατευθύνσεις του Ρυθμιστικού Σχεδίου στη διάταξη των χρήσεων γης, στις οποίες συμφωνούσε ο φορέας μας. Οι βασικές δραστηριότητες, όπως παρουσιάζονται και στα δύο σενάρια, είναι σε σωστή βάση. Κάθε επιμέρους δραστηριότητα θα εξεταστεί αναλυτικότερα σε επόμενη φάση.

Εκτιμούμε, ότι σε περιοχές οι οποίες δύναται να επεκταθούν όπως για παράδειγμα Μάρμαρα, Σταυράκι, Νεοχωρόπουλο, Μπάφρα και άλλες, να διατηρηθεί η ζώνη οικιστικής υποδοχής όπως αποτυπώνεται και στα δύο σενάρια, έτσι ώστε οι οικισμοί αυτοί να διαφυλαχτούν από χρήσεις μη συμβατές με την οικιστική, ασχέτως αν άμεσα δε μπορούν να πολεοδομηθούν.

Επιθυμούμε οι διάφορες άλλες χρήσεις να είναι πιο ξεκάθαρες όπως αυτές αποτυπώνονται καλύτερα στο δυναμικό σενάριο ήτοι: να χωροθετηθούν οι παραγωγικές δραστηριότητες σε οργανωμένους χωρικούς υποδοχείς ο εντοπισμός των οποίων, οφείλει να λάβει υπόψη την ατμοσφαιρική/ περιβαλλοντική/ μεταφορική ρύπανση, τις συνέπειες από πιθανά φαινόμενα της κλιματικής αλλαγής και να σεβαστεί την υπάρχουσα οικιστική κατάσταση.

Θεωρούμε κρίσιμη και καθοριστική τη διαχείριση του λιμανιού οικοσυστήματος. Ως εκ' τούτου η οικολογικά ευαίσθητη, αλλά δυστυχώς προβληματική περί της Παμβώτιδος ζώνη, λόγω του τρόπου ανάπτυξης που έχει επισυμβεί, δημιουργεί την ανάγκη διάσχισής της με ποδηλατοδρόμους και ήπια μέσα μαζικής μεταφοράς. Ως προς τις χρήσεις που θα χωροθετηθούν θα πρέπει να αναζητηθεί η απόλυτη συμβατότητα τους με το οικοσύστημα όπως ήπια τουριστική ανάπτυξη και πρωτότυπες μη ρυπογόνες καλλιέργειες. Καλό είναι να χωροθετηθεί το υδατοδρόμιο αλλά και το παλιό λιμανάκι των Λογγάδων, ως μια υδάτινη σύνδεση του Ν.Α τμήματος του Δήμου με το κέντρο, που ίσως διευκολύνει και τμήμα των μετακινήσεων, αλλά πρωτίστως και σε συνδυασμό με τις ΕΠΜ, και το ΠΔ για την Παμβώτιδα που ελπίζουμε σύντομα να προκύψει αγωνιούμε να ξεκινήσουν με σαφές και πλήρες χρονοδιάγραμμα οι μελέτες και τα τεχνικά έργα εξυγίανσης της Παμβώτιδος.

Επικροτούμε το ότι λαμβάνονται υπόψη οι στρατηγικές κατευθύνσεις του ΣΒΑΚ εις ότι αφορά το μεταφορικό έργο στην πόλη των Ιωαννίνων και θα θέλαμε να δούμε, ένα συνολικό και ρηξικέλευθο πρόγραμμα πεζοδρομήσεων σε σχέση με τη μορφή της πόλης, παράλληλα με ένα ευρύτατο δίκτυο μικρών και πράσινων ΜΜΕ, μέτρα που θα στοχεύουν μέσω της μείωση της κίνησης με ΙΧ, στη λειτουργική αναβάθμιση του αστικού ιστού.

Συνιστούμε ιδιαίτερη προσοχή, σε τυχόν επανακαθορισμό των Συντελεστών Δόμησης και των χρήσεων γης μέσα στο κέντρο της πόλης.

Συμφωνούμε με την πρόταση της μεταφοράς του γηπέδου των Ιωαννίνων και τη δημιουργία χώρου πρασίνου και αθλητικών εκδηλώσεων με παράλληλη χρήση τη δημιουργία υπόγειου Σταθμού Αυτοκινήτων για χρήση μόνον των κατοίκων της περιοχής. Όλες οι παραπάνω προτάσεις μπορούν να εμπλουτιστούν με τις προτάσεις που θα προκύψουν από την Ευρωπαϊκή Αποστολή της ένταξης της πόλης των Ιωαννίνων στις 100 Ουδέτερες και έξυπνες πόλεις.

Βλέπουμε ότι όσον αφορά στο Στρατόπεδο του Βελισσαρίου προτείνονται οι απόψεις που πρόσφατα ανακοίνωσε το Τμήμα μας, δηλαδή να παραχωρηθεί ολόκληρη η έκταση και μόνο για πράσινο, δίκτυο μονοπατιών και ποδηλατοδρόμων, αστικό δάσος, φυτεμένοι χώροι σκίασης, υπαίθριες πολιτιστικές/εκπαιδευτικές στάσεις, μικρά υδατικά στοιχεία για βελτίωση μικροκλίματος καθώς και οργανική σύνδεση με το πάρκο Πυρσινέλλα. Στη συνέχεια θα πρέπει να μελετηθούν, συνδέσεις του με πεζοδρόμους και ποδηλατοδρόμους, τόσο με το κέντρο της πόλης, όσο και με το παραλίμνιο μέτωπο.

Θεωρούμε ότι δεν έχουν προταθεί αρκετοί αθλητικοί τόποι, απαραίτητοι για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών και ζητάμε την εξεύρεση χώρων για περισσότερους του ενός

Προτείνουμε στην περιοχή Μάτσικα να ισχύσουν οι διατάξεις που προβλέπονται από τη ΖΟΕ. Επίσης θεωρούμε ότι πρέπει να φιλοξενήσει έναν νέο αθλητικό πυρήνα σε συνέχεια των υφιστάμενων αθλητικών εγκαταστάσεων της περιοχής της Λιμνοπούλας.

Προτρέπει σε ιδιαίτερη μέριμνα εξεύρεσης χώρων για Κοινωνικές υποδομές, όπως Γηροκομεία, Δημοτικό Θέατρο, δημόσιοι χώροι υγιεινής, δημόσιες βρύσες, λαϊκές αγορές, δημόσιες βιβλιοθήκες, ορεινές κατασκηνώσεις, υπαίθριοι κινηματογράφοι.

Συμφωνούμε ότι σε ότι αφορά στα ΜΜΜ, πρέπει να μελετηθούν οι χώροι που θα μπορούν να μετεγκατασταθούν, καθώς και οι διαδρομές του Τραμ, ενός μέσου που κάποτε κρίθηκε ως μη λειτουργικό, αλλά με τις σημερινές συνθήκες είναι αναγκαίο να επανεξεταστεί η λειτουργία του. Προτείνουμε τη διασύνδεση όλων των Δημοτικών Ενοτήτων του Δήμου με το κέντρο αλλά και μεταξύ τους με μέσα μαζικής μεταφοράς.

Προτείνουμε να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση, στην ανάπτυξη ενιαίου δικτύου ποδηλατοδρόμων, το οποίο να είναι διευρυμένο και ασφαλές τόσο στο αστικό τμήμα όσο και στο περιαστικό τμήμα της πόλης και να ενώνει κατ' ελάχιστο πλατείες, χώρους πρασίνου και αθλητικούς πυρήνες καθώς και περιφερειακούς χώρους στάθμευσης.

Πιστεύουμε ότι με την εφαρμογή των παραπάνω προτάσεων, σε συνδυασμό με εκείνες που έχουν καταθέσει οι μελετητές του ΤΠΣ Ιωαννίνων, θα δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για μια πιο ασφαλή, βιώσιμη και ανθεκτική πόλη. Μέσα από έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό και με σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον, είναι δυνατό να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά τα φαινόμενα που προκαλούνται από την κλιματική κρίση, προστατεύοντας τους κατοίκους, τις υποδομές και την ποιότητα ζωής στην περιοχή των Ιωαννίνων.

Όπως εισαγωγικά αναφέραμε, το τμήμα Ηπείρου του ΤΕΕ θεωρεί ότι η ύπαρξη σύγχρονου πολεοδομικού Σχεδιασμού είναι μονόδρομος για την ισόρροπη ανάπτυξη της περιοχής και ως εκ τούτου θα είμαστε παρόντες και λειτουργικοί και στα επόμενα στάδια της μελέτης του ΤΠΣ.

Κοινοποίηση:

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Λεωφ. Μεσογείων 119, Τ.Κ.: 11526 - Αθήνα
e-mail: info@ypen.gov.gr

2. ΡΟΙΚΟΣ Α.Ε.

Ρήγα Φεραίου 28 & Πάρνηθος, Τ.Κ.: 14452, Μεταμόρφωση Αττικής
e-mail: info@roikos.gr

3. Δήμο Ιωαννιτών: i) Γρ. Δημάρχου, ii) ΥΔΟΜ

4. Μ.Μ.Ε. Ιωαννίνων